

PROSLAVA 18. OBLETNICE NAŠEGA ZEDINJENJA

V soboto, 5. decembra t. l., priredijo jugoslovanska društva iz Buenos Airesa, La Plate, Avellaneda in Berissa veliko proslavo 18. obletnice našega narodnega zedinjenja. Prireditev se bo vršila od 9. zvečer dalje v dvorani "Centro de Almaceneros", ul. Pte. Luis Sáenz Peña 242 (poldrugo kvadro od "Plaza Congreso"), in vabljeni so k udeležbi vsi naši izseljenci.

Rojaki! Dokažimo s svojo udeležbo na tej proslavi, da se zavedamo važnosti zgodovinskega dogodka, ki je zdru-

žil pod eno streho, v lastni nacionalni državi, Srbe, Hrvate in Slovence! Izpričajmo s svojo navzočnostjo, da to svojo narodno državo spoštujemo, da jo ljubimo in da trdno verujemo v njeno vedno lepšo bodočnost!

Vsi tukajšnji kolektiviteti praznujejo svoje narodne praznike na izredno svečan način. Storimo tudi mi takisto! Dokažimo sebi samim in pred tukajšnjim svetom, da glede Jugoslavije ni med nami nobenih razlik v naziranjih: vsi slovenski, hrvatski in srbski izseljenci vidimo v njej svojo

domovino, ki jo še tem rajši imamo, ker nas je usoda zanesla tako daleč proč od nje. Dokažimo to tudi onim nesrečnim plačancem, ki žive od judeževih grošev in ki so dobili od zagriženih neprijateljev našega naroda ukaz, da morajo delati propagando proti tej prireditvi!

Sobotna proslava naj združi vse resnične Slovence, vse prave Hrvate in vse dobre Srbe v skupni lepi manifestaciji jugoslovanstva našega tukajšnjega izseljenstva!

Rojaki! Vsi na to proslavo!

NOVI LIST

SEMANARIO YUGOESLAVO

APARECE LOS SABADOS

Dirección:

Dr. V. KJUDER

Lambaré 964, D. 5. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

SEMANARIO YUGOESLAVO

Leto IV.

BUENOS AIRES 5. DICIEMBRE 1936

Štev. 155

NAROCNINA: Za vso Ameriko za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50. - Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev. LIST IZHAJA OB SOBOTAH Izdaja ga Konašrečij Novega lista

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs

Ne bodimo črnogledi!

Dobra volja je najboljši most, ki pomaga preko ovir. Tega naj bi se zavedala in po tem naj bi uravnala svoje zadržanje naša društva sedaj, ko bodo morala odločiti o vprašanju skupnih kulturnih prireditev, ki jih predlagala ena izmed buenosaireskih organizacij. Predzadnje nede- lje se je vršil sestanek zastopnikov treh slovenskih društev in izkazalo se je, da so bili vsi navzoči glede dveh važnih vprašanj enega in istega mnenja: da takšno sodelovanje ni neizvedljivo ter da bi bilo za našo izseljensko skupnost nad vse koristno, saj bi skupne prireditve same po sebi odstranile ono medsebojno nezaupanje, radi katerega je že marsikatera pametna in koristna pobuda omagala že po prvih korakih.

Oslanjajoč se na to soglasnost mnenj v navedenih dveh temeljnih vprašanjih, smemo trditi, da bo do skupnih kulturnih prireditev prišlo, če bo le nekoliko dobre volje in zdrava optimizma toliko pri društvenih vodstvih, kolikor pri članih posameznih organizacij, ki jim gre zadnja beseda.

In zato bi vodstva in društvenike radi opozorili na veliko odgovornost ki jo imajo, in na veliki greh, ki bi ga, po našem mnenju, zakrivil, če bi ne storili vsega, kar je mogoče, da se ta zamisel udeleži. Prepričani smo, da je to eno izmed najvažnejših vprašanj, kar jih je bilo kdaj sproženih v buenosaireski slovenski naselbini, ter da bo od njegove rešitve odvisno, kako se bodo v bodoče razvijale prilike med nami: povoljno ali nepovoljno.

Načrta pa ne bo mogoče udeležiti, če se bomo z nosom namenoma za letavili v vsako oviro: če bomo mučili spomin, da privlečemo na dan vse male in velike nevesočnosti, ki so kdaj bile med nami; če bomo bruskali le po preteklosti, ki nam ne more obujati veselih misli.

Neiskreno bi bilo, če bi zagotavljali, da je cilj lep, a bi hkratu iskali samo najbolj nevarne poti, da se prikobacamo do nje ter bi pri tem še samo nazaj gledali.

Gledati moramo naprej! Gledati moramo na koristi, ki bi jih takšno sodelovanje imelo za našo skupnost, pa se bo najbolj položna pot do končne uspeha sama pokazala in dobra volja bo premagala tehnične pomanjivosti, ki bi se utegnile pojaviti pri konkretiziranju meddruštvenega dogovora.

Vsak, ki pametno in trezno misli, mora biti prepričan, da bo vsa naša javnost — vsaj ona javnost, ki se je doslej zanimala za prosvetno delovanje naših društev ter je to delovanje podpirala z največjem zadoščanjem pozdravila tak sporazum, še se doseže, ter da bo globoko obžalovala se, ter da bo globoko obžalovala kratkovidnost društvnikov, če do skupnih prireditev, ne pridemo.

Zato naj vsak, ki ima le količjak besede pri organizacijah, smatra za svojo dolžnost, da svojo besedo uporablja v dobro in ne v slabo; naj prizadeva, da omahljivce in črno-

Franklin T. Roosevelt v Buenos Airesu

Veličasten sprejem predsednika Združenih držav — Otvoritev pacifistične konference za mir in demokracijo

Z res izrednim navdušenjem je pozdravilo pretekli ponedeljek buenosairesko prebivalstvo predsednika Združenih držav Severne Amerike, ki se je bil pripeljal z vojno ladjo "Indianapolis" v glavno mesto Argentine, da prisostvuje slavnosti

vršila v torek popoldne, ob navzočnosti obeh predsednikov, vseh članov vlade, zastopnikov 21 ameriških republik, članov diplomatskega zbora, parlamentarcev itd. ter številnega občinstva.

Sejo je otvoril argentinski zuna-

sluje milijone delavcev. — Vendar pa je povsem razumljivo, če prihajamo do zaključka, da je takšno delo fiktivno; nič trajnega se z njim ne ustvarja in ne izdeluje se z njim dobrine, s katerimi naj bi se trajno ohranilo blagostanje. Vemo,

miru ter da se bodo znale vse, kakor ena sama, braniti v slučaju, da bi kateri drugi narod iztegoval svoje roke po ameriški celini.

Podlaga za ohranitev miru je okrepitev demokratske in ustavne vlade, podlaga ji je zagotovitev socialne in politične pravičnosti. Potrebno pa je tudi, da se odstranijo ovire, ki so doslej škodovala razvoju trgovne med ameriški državami in ki so vsem mnogo slabega prinesle.

Zaupanje Amerike v lasten vedno lepši razvoj temelji predvsem v njeni trdni veri, da edinole demokracija ustvarja možnosti za mirni politični, gospodarski, kulturni in socialni razvoj narodov in pa v trdnem prepričanju, da je mirno sožitje in napredovanje možno in dosegljivo s pomočjo Boga, v katerega Amerika trdno veruje.

Veliki govor odličnega državnika je bil spremljan in sprejet z velikim odobravanjem ter je vzbudil mnogo komentarjev po vsem svetu. Globok vtis so napravili njegovo nezaupanje napram staremu svetu, ki se pripravljajo na nove vojne, njegovo odločno obsojanje diktatorskih režimov ter njegova trdna vera v demokracijo.

V sredo je predsednik Roosevelt zapustil Buenos Aires. V prvih popoldanskih urah se je vrnil na vojno ladjo "Indianapolis", s katero se je odpeljal najprej v Montevideo, kjer se je mudil štiri ure kot gost uruguajske vlade, nato pa je krenil spet proti Združenim državam.

Manifestacije, ki so se vršile ob njegovem prihodu, so se ponovile tudi tedaj, ko se je poslovil, čeprav je bil dan izredno deževen.

Vseameriška konferenca je imela v četrtek prvo plenarno sejo ter je začela z delovanjem. O uspehih bomo poročali, ko se zborovanje zaključi.

Predsednika, Franklin T. Roosevelt in Justo se vozita po buenosaireskih ulicah

otvoritvi vseameriške konference za okrepitev miru.

In ni čudno, da je Buenos Aires priredil odličnemu zastopniku velike severnoameriške republike tako sijajen sprejem; Roosevelt je prišel semkaj kmalu po onih znanstvenih volitvah v Združenih državah, ki so njegov sloves velikega demokrata in skrbnega državnega voditelja še povečale ter ga zanesle tudi v najbolj oddaljene kote sveta.

Ogromna množica ljudstva je pozdravila imenitnega gosta, ko je, okrog 2. popoldne, stopil na argentinska tla, in nič manjše ni bilo navdušenje na ulicah, po katerih se je peljal s svojimi spremljevalci iz pristanišča na poslaništvo svoje dežele, kjer se je nastanil. Gost dež cvetja je padal z oken in balkonov na avto, v katerem se je vozil v družbi argentinskega državnega predsednika generala Justa med gostim spajirjem prebivalstva.

Ne bomo tu opisovali vseh podrobnosti, ki so v zvezi z 48-urnim bivanjem Franklina T. Roosevelta v Buenos Airesu, rečemo naj samo, da bosta ta dva dneva ostala trajno zapisana v zgodovini tega velikega ameriškega mesta.

Glavni namen Rooseveltovega obiska je bil, kakor smo že rekli, prisostvovati otvoritvi vseameriške konference za konsolidacijo miru, za katero je bil on sam dal pobudo. Svečanostna otvoritvena seja s je

glede pridobi s svojim optimizmom za skupno pametno stvar, naj s svojo besedo in s svojim vplivom ovir ne ustvarja, marveč naj jih odstranja — skratka: dobro voljo naj pokaže!

nji minister dr. Saavedra Lamas, ki je takoj dal besedo gen. Justu. Ta je imel daljši govor, v katerem je obrazložil, da je namen konference okrepiti vezi prijateljstva med vsemi ameriški ljudovladami; konferenca ni usmerjena proti nikomur, z zgleodom, ki ga daje, bo pa mogla vplivati na izboljšanje težkih prilik, v katerih se sedaj zviija svet. Argentinija si šteje v čast, da se ta konferenca vrši na njenem ozemlju in pre pričana je, da bo zborovanje obrodilo zaželjene uspehe, ki bodo koristili ne samo Ameriki, marveč tudi ostalemu svetu.

Z velikim zanimanjem so zborovalci sledili nato izvajanjem predsednika Roosevelta, ki je takoj po Justovem govoru dobil besedo.

Po kratkem uvodu, v katerem je naglašal, da so ameriški narodi odločni zagovorniki miru, ker se dobro zavedajo, da je vojna uničevanje, katerega posledice morajo nositi mnogi rodovi.

"Prepričan sem", je dejal Roosevelt, "da preprosti ljudje kateregakoli kraja sveta želijo danes, da bi narodi živeli v miru med seboj. In vendar se voditelji in vlade poslužujejo vojne. Če človeška iznajdljivost, ki je izumila morilno orodje, ne odkrije sredstev za ohranitev miru, ni nobenega dvoma, da naša civilizacija, kakršno imamo sedaj, preživlja usoden trenutek.

"Čujemo, kako vpijejo, da je treba krivice in neenakost odstraniti z nasiljem in orožjem in ne z razumom ter z mirno provičnostjo. Gledamo, kako se kopičijo povsod velike množine orožja in čujemo kako pravijo, da izdelovanje orožja zapo-

da države, ki so odgovorne za takšno brezmiselno početje, vidijo, kako se bliža dan, ko bodo uporabile svoje orožje proti svojim bližnjim, ali pa se bo njihovo zmotno gospodarstvo sesulo kakor grad iz kvart".

Ameriške dežele se dobro zavedajo, da bi vsaka velika vojna tudi njim samim škodovala, da bi ne bile udeležene. Gospodarsko propast katerekoli države ali skupine držav, mora pogubno vplivati na blagostanje vseh ameriških dežel.

Amerika lahko mnogo naredi za pdeprečitev novega klanja. Predvsem morajo ameriške države poskrbeti, da bodo same živele v trajnem

35.000 tujcev v španski vojni

V španski državljanski vojni so nastopili novi resni zapletljaji. Pred nekoliko dnevi se je razširila vest, da je v Cadiz prispelo, na dveh ladjah, okrog 5.000 nemških vojakov, da se bodo borili proti španskim vladnim četam, in tudi Italijanov in Francozov, ki se vojskujejo v enem ali drugem taboru.

Posebni poročevalci "United Press" W. Miller računa, da se sedaj tepe v Španiji najmanj 35.000 tujcev, vseh mogočih narodnosti. To tako revolucionarji, kolikor vladna vojska, uporabljajo vsakovrstna morilna sredstva, ki jih prejemale iz tujine. "Na fronti pri Toledu", piše isti poročevalec, "sem imel priliko videti jugoslovanskega letalca, ki je vodil francosko letalo ter obstreljeval maroške čete, katere so nepredovale pod varstvom italijanskih tankov, ki so jih vodili Italjani, dokler ga so začeli zasledovati, v nemških letalih, nemški letalci, ki so ga končno sestrelili."

Dejstvo, da so začeli prihajati na Špansko močni vojaški oddelki iz tujine, da ojačajo izžrpano Franco-

vo vojsko, ki že tri tedne brez uspeha naskakuje Madrid, povzroča vladi v Valenciji resne skrbi. Vlada trdi, da je njena ljudska milica v stanju kljubovati napadom številno mnogo šibkejših revolucionarnih od delkov, položaj se pa lahko kmalu spremeni, če se bodo boja udeleževale sveže tuje čete, prihajajoče iz Nemčije, in tudi iz Italije.

Boj za Madrid postaja vsak dan bolj brezobziren. — Revolucionarji, najbrž iz jeze in obupa, brezobzirno obstreljujejo mesto in število ubitih žensk in otrok gre že v tisoče. Posebna angleška komisija parlamentarcev, ki je šla proučevati položaj v Španijo, je poslala gen. Franca ogorčen protest zaradi "civilizacijske zalečega" bombardiranja takšnih madridskih okrajev, o katerih tudi revolucionarji vedo, da prebivajo v njih zgolj civilno prebivalstvo.

Uporniki so v zadnjih dneh začeli uporabljati tudi vojne pline in tudi to je dokaz, da postajajo že skrajno nervozni zavoljo krčevite vztrajnosti, s katero ljudska vojska brani glavno mesto Španije.

Delovanje Rafaelove družbe

Družba sv. Rafaela v Ljubljani, edina zasebna organizacija, ki se zanima za številne slovenske izseljence v tujini, je imela 26. oktobra t. l. občni zbor ter je vodstvo podalo obračun o svojem delovanju v 9. letu družbinega obstoja.

Iz tanjškega poročila je razvidno vse ogromno delo, ki ga je v preteklem poslovnem letu opravljala Rafaelova družba. Posnemamo le najvažnejše: pisarna družbe je poslala 1119 dopisov, prejela jih je pa 1118; na razna ministrstva je bilo odposlanih 73 dopisov, prišlo jih je 62. Članov, ki so v preteklem letu redno plačali članorino, ima družba 124, 614 pa je takih, ki niso plačali članarine. Vestnik Rafaelove družbe "Rafael" izhaja enkrat mesečno na 8 straneh in se tiska v 2000 izvodih. Od teh jih odhaja v inozemstvo okrog 1500 izvodov na 152 skupnih na slovoj. "Rafaela" čita okrog 80.000 slovenskih izseljencev. Prezanimivo je delo v uredništvu. Na kopice dopisov prihaja vsak mesec iz najrazličnejših delov sveta, iz Severne in Južne Amerike, iz Kitajske, Avstralije itd. V teh dopisih, pisanih z okorno žuljavo roko, se zrcali vsa tragika našega izseljenstva. Dopisov tehtnih in zanimivih po svoji vsebini, pride toliko, da bi lahko napolnili štiri "Rafael". Nujno prosijo izseljenci, da bi se list povečal in da bi izhajal večkrat na mesec. Zaradi tega predlaga tajnik, naj bi se "Rafael" razširil na 16 strani in naj bi izhajal dvakrat mesečno. S primer- no javno podporo bi se to dalo izvesti. — V nadaljnjem poročila tajnik, da se pripravljajo prva izdaja slovenskega izseljenskega koledarja, ki naj bi bil adresar vseh slovenskih izseljencev po vseh delih sveta. Na loga tega adresarja bo, da bo informiral našo javnost o slovenskem izseljenstvu in poživil stike med domom in tujino. V to svrhu bi bilo potrebno, da bi Rafaelova družba izdala serijo skioptičnih slik, s katerimi bi zainteresirala naše ljudi za izseljenstvo. Te slike naj bi vsebovale prizore iz zasebnega in javnega dela krasne propaganda za ideje Rafaelove družbe. — Letos je prišlo v domovino na obisk pet skupin izživljenja naših izseljencev, kar bi seljencev, med temi dve iz Amerike, ena pa iz Francije pod vodstvom izseljenskih duhovnikov Švelca in Grimsa. Ta zadnja skupina je pustila doma 200.000 Din denarja. — Iz črno je go. tajnik obdelal v svojem poročilu zamisel slovenskega Izseljenskega instituta, o katerem je upati, da bo v doglednem času že stal. O potrebi takega instituta je odveč razpravljati, saj je že lefa in leta kričevala. Vsi drugi narodi imajo take institute za svoje izseljence, le Slovenci si ga še nismo mogli ustvariti. Ta institut naj bi zasledoval in branil vse pravice in interese izseljencev, zlasti jim pošiljal duhovnike, učitelje, knjige, brošure, časopise in pa obenem domačo javnost opozarjal na vso težo te strašne rane na slovenskem narodnem telesu.

(Nadaljevanje na drugi strani)

ARGENTINSKE VESTI

V proslavo obletnice zedinjenja

V petek, t. j. danes, 4. decembra t. l., ob 4. popoldne, bo kr. poslanik gospod dr. Izidor Cankar predaval, potom oddajne postaje "RADIO EL MUNDO", o pomenu našega narodnega zedinjenja.

Po predavanju se bo po isti radio-postaji oddajal izbran spored jugoslovanske narodne glasbe.

V soboto, 5. decembra, bo v dvorani "Centro de Almaceneros", Pte. L. Saenz Pena 242, velika prireditev v proslavo narodnega praznika. Začetek ob 9. zvečer. Vstopnina: za moške \$ 1.50, dočim je za ženske vstop prost.

V nedeljo, 6. t. m., se bosta vršili, v proslavo zedinjenja, naslednji službi božji:

Ob 10.30 v cerkvi kolegija na vokalgu Avde. del Tejar in Donado, v Saavedri.

Ob 11.30 v rusko-pravoslavni cerkvi, ul. Brasil 315.

Istega dne, t. j. v nedeljo popoldne, od 4. do 7., bo na kr. poslanstvu (Charcas 1705) sprejemanje za člane jugoslovanske kolonije. Vabljeni so vsi naši izseljenci.

PRIPOROČAJTE NOVI LIST

Umetniška kovačnica

Specializirana v oknicah, železnih vratih itd., se priporoča slovenskim izseljencem

CUCIT & HUMAR

Bld. Ballester 425 Villa Ballester

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerno cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROEEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

BOŽIČ NOVO LETO SV. TRIJE KRALJI

Bližajo se veliki prazniki:

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da prežive te praznike v zadovoljstvu: pošljite jim svoje božično nakazilo, in sicer, kakor dolslej, potom zavoda

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Uradne ure: od 8,30 do 19., ob sobotah pa do 12,30.

Trgovska pogodba z Anglijo podpisana

Po dolgih pogajanjih je bila v torek v Foreign Office podpisana trgovska pogodba med Argentinijo in Anglijo. Od argentinske strani sta jo podpisala dr. Tomas Le Breton in dr. Manuel Malbrán, od angleške pa zunanji minister Anthony Eden in trgovinski minister Valter Runciman.

Predsednik Zedinjenih držav častni doktor

Vodstvo buenosaireske fakultete je imenovalo Franklina Roosevelta, predsednika Zedinjenih držav, častnim doktorjem. Rektor fakultete dr. Vicente Gallo je izročil Rooseveltu tozadevno diploma.

Otežkočen izvoz mendoškega grozdja

Zveza mendoških izvoznikov grozdja je poslala poljedelskemu ministru prošnjo, v kateri ga izvozniki prosijo, da bi izposloval pri angleški vladi odpravo 18 ctv. na kg grozdja carine.

Nenadna smrt Rooseveltovega stražnika

V torek je nenadoma zadela kap 50-letnega Gulda Gennericha, telesnega stražnika predsednika Roose-

TABOROVE' PRIPREDITVE

V četrtek, 24. t. m., bo v društvenih prostorih (Paz Soldan 4924), po 21. uri, božični večer za člane in prijatelje društva. Igrala se bo tudi tradicionalna tombola.

V soboto, 26. decembra, od 9. zvečer dalje, bo istotam božičnica z lepim sporedom in z obdarovanjem otrok. Stariši lahko darila za svoje otroke v društvenih prostorih. Bodite točni, da ne bo božičnica prepoznano končala!

V četrtek, dne 31. decembra, bo v društvenih prostorih, silvestrov večer z veseljem sporedom, s plesom do zore, srečolovom in raznimi silvestrovskimi iznenađenji.

Odbor. Tečaji za materinščino v Villi Devoto

Otroci, ki so se vpisali ali se nameravajo vpisati v tečaje za materinščino v Villi Devoto, naj pridejo v ponedeljek, 7. decembra, ob 3. popoldne, v prostore GPDS, ul. Simbrón 5148.

Ana Chrpova Slov. babica

dipl. v Prazi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna. ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

veta. Gennerich, ki se je vozil ob predsednikovi strani po buenosaireskih ulicah, je vzbujal med občinstvom splošno pozornost radi svoje elegantne in močne postave. Pokojni je užival pri Rooseveltu veliko zaupanje ter je bil predsednik zelo potrpečljiv, ko so mu sporočili smrt svojega zvestega spremljevalca. Roosevelt je odredil, da se opravi zanj maša zadušnica ter se truplo prepelje z ladjo "Chester", v Washington, kjer bo pokopano z vojskimi častmi.

Težka avtomobilska nesreča

Med Morenom in Lujanom se je dogodila težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tri smrtno žrtve.

Zo so se v ponedeljek vračali s svojim avtom iz Lujana proti Buenos Airesu Felipe Orsini, njegov brat Paulo, sestra Elida ter Antonia Orsini de Estrada, je hotel Felipe, ki je vodil avto, prehiteti drug zasebni avto. Na nesrečo pa ni opazil, da prihaja od nasprotne strani kolektivo, s katerim je avto čez hip z vso silo slika trčil. Sunek je bil tako silen da se je Orsinijev avto popolnoma zmečkal, kolektivo pa se je tudi hudo poškodoval. Pri tem so bili Felipe, sestra Elida in Antonia tako močno ranjeni, da so kmalu izdihli. Paulo pa je zadobil težke poškodbe. Od potnikov kolektiva so bili lahko ranjeni sofer ter pet potnikov. Policija je aretirala soferja kolektiva, ki se imenuje Félix Bersunde, katerega pa, kakor zatrjujejo potniki, ne zadene nobena krivda. Nesrečo je zakrivil Felipe Orsini, ki je svojo nepreviđenost plačal z življenjem.

Durštvo "Kosovo"

J. D. "Kosovo" naznanja, da bo proslavilo letošnje obletnico zedinjenja s puknikom, ki se bo vršil v nedeljo 13. dec. na kopališču Punta Lara, v slučaju slabega vremena pa bo proslava v društvenih prostorih (Av. Colon 260 — Ensenada). Pekli se bodo janci na ražnju. Vabljeni so vsi prijatelji društva. Vstopnina je \$ 1.— za osebo, otroci pa plačajo polovico. Pripor naj vsak prinese s seboj. Vlak iz Buenos Airesa stane, za tja in nazaj, v II. razredu, \$ 1.80.

Iz Rosaria

Vabilo

Slovensko D. D. "Triglav" vabi vse Slovenke in Slovence na veliko prireditev, ki se bo vršila dne 13. dec., s sledečim sporedom:

Saloigra "Trije ptički", v dveh dejanjih; prosta zabava, srečolov in ples do polnoči. Začetek točno ob 6. popoldne.

Vse rojake vljudno vabi k udeležbi

ODBOR.

KROJAČNICA Leopold Ušaj

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najbolje postreženi.
GARMENDIA 4974 — Bs. Aires Paternal.

Italijanski vojaki pri odkopavanju ruševin v Benečiji po potresu, pri katerem je 20 oseb izgubilo življenje.

RAZNE VESTI

V javnem okrevališču v Trstu, ki je v ul. Vidali, je nenadoma postalo slabo nekemu Antonu Sili. Prepeljali so ga hitro v bolnišnico, kjer je kmalu na to izdihnil.

Na hribu Vodice pri Sv. Gori so odkrili spomenik padlim alpincem v svet. vojni.

V Guštinah pri Ajdovščini je zgorela hiša Filipu Trevizanu. Požar je napravil 10.000 lir škodo.

Pred okrožnim sodiščem v Postojni se je moral zagovarjati 35 letni Anton Degan, electricist, doma iz Il. Bistrice, kar je dal oblastem neprijetne osebne podatke. Pri razpravi je grdil pričo, ki ga je obteževala ter so ga zato morali odstraniti iz dvorane k prečitavanju obsodbe, se je na vse pretege branil ter se celo slekel do nagega. Obsojen je bil na 1 leto in 10 mesecev zapora.

Na cesti pri Zavljah je nerodni kolesar tako nesrečno podrl Alojzija Petarosa iz Boršta, da je nezavesten obležal na tlaku. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so dognali da ima zlomljeno ključnico in težje rane na čelu.

32letni Rebec Angel iz Sv. Marije Magdalene Zgornje pri Trstu je po nesreči zadel z motornim kolesom ob zid v ul. F. Severo. Zdravniki so dognali da je dobil pretres možganov ter da ima počeno lobanjo.

Ing. Lašak Anton iz Gorice je praznoval 80letnico. Imenovani je znan kot dober arhitekt, ki se je mnogo

udejeval tudi v Egiptu, kjer si je pridobil časten naslov beja.

Teško se je pobil 30letni Tolminec Valentin iz Skednja, ki se je peljal s kolesom po Skedenjskem klancu ter zadel v avtomobil. Zlomil si je spodnjo čeljust.

RAFAELOVA DRUŽBA

(Nadaljevanje s prve strani)

— Skrajni čas je, da se zavzamemo za to, da bo čim prej v naši Ljubljani stal in deloval izseljenski institut, je zaključil g. tajnik svoje izbrano poročilo.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela družba velik denarni promet: 169.382 dinarjev dohodkov in 167.688 Din. izdatkov (od teh 45.760 za vestnik "Rafael").

Obsirno poročilo je podal tudi predsednik družbe p. Zajkrajšek, ki je, med drugim naglašal, da je treba delo za naše izseljenstvo postaviti na čim širšo podlago, to je, zajeiti in zainteresirati je treba za izseljensko vprašanje široke množice naroda. Resnici na ljubo je treba priznati, da je zanimanje za izseljensko vprašanje v naši javnosti še zelo močno zanemarjeno. Zato je treba napeti vse sile, da se zanimanje za izseljensko vprašanje v slovenskem ljudstvu izkoplje iz mrtve točke. Prvi nadaljni korak za to bo Izseljenski institut.

se bo vršila

V SOBOTO 5. DECEMBRA

v veliki dvorani udruženja "CENTRO DE ALMACENEROS"

UL. PTE. L. SAENZ PEÑA 242

(poldruvo kvadro od "Plaza Congreso")

Priredi jo Sokolsko društvo Buenos Aires I. pod pokroviteljstvom kr. poslanstva iz z bratskim sodelovanjem vseh jugoslovanskih društev iz mesta in okolice

Začetek ob 9. uri zvečer

SPORED:

1. Argentinska in jugoslovanska himna; poje moški pevski zbor s spremljevanjem orkestra.
2. Pomen 1. decembra; govori starosta Dr. K. Veljanović.
3. "Iz bratskog zagrljaja" (Vilhar); poje Jugoslovan. kvartet "Jadran".
4. Simbolične vaje; izvaja Sokol Bs. Aires I.
5. Deklamacije; prednaša Jugoslovansko Prosvetno Kulturno društvo.
6. Čergo moja Čerגיע — M. Grubaševa; izvaja deklacije pod vodstvom ge. K. Antičeve iz Berissa.
7. "Mali mati", deklamira Natalija Živić.
8. Proste vaje; izvaja Sokol Bs. Aires I.
9. Balet z venci; izvaja deklacije Jug. potp. društva v Berissu.
10. "Oj devojko" (Remec); izvaja Jug. kvartet "Jadran".
11. "Nazaj v planinski raj" (Nedved); poje mešani zbor Slov. prosvetnega društva I.
12. "Dekle med rožami" (F. Trebše); izvaja Slov. prosvetno društva I.
13. Vaje na orodju; izvaja Sokol Bs. Aires I.
14. "Što čutiš, Srbine tužni?" (Jenko); poje moški zbor "Tabora".
15. "Jadransko morje" (Hajdrih); pojeta moška zbora Prosvete in Tabora.
16. "Na dan" (Aljaz); pojeta moška zbora Prosvete in Tabora.

Po spereu: Ples do zore, srečkanje itd.

Vse svoje člane in prijatelje ter sploh vse jugoslovanske izseljence iz Buenos Airesa in okolice vabijo k udeležbi naslednje organizacije

Sokol Buenos Aires I.	Jug. društvo vzajemne pomoči
Jug. izseljenska zaščita	Hrvatsko katoliško društvo
Jugoslovanski klub	Prosvetno i Kulturno društvo
Slov. prosvetno društvo I.	Bratovščina živoga ročn. venca
Izseljensko društvo Tabor	Slovensko dr. vzajemne pomoči
J. društvo "Kosovo"	Sokolsko društvo Dock Sud
	Jug. podp. društvo Berissa

CERKVENI VESTNIK

Nedeljsko romanje v Lujan bo za mnoge nepozaben dogodek. Bilo nas je za dolg vlak, ki smo z veselo pesmijo hiteli k Marijinemu svetišču. 700 oseb je prišlo z vlakom. Dolga množica nas je bila, ko smo z desetimi zastavami stopali iz postaje proti luhanski baziliki ob koračnici, ki nam jo je udarjala četa skavtov. Malo romanj pride z godbo, zato je naš prihod zbudil tem večjo pozornost in so z začudenjem ugibali, kakšne in čigave, da naj bi bile te zastave. Tako smo lejo složno stopali Slovenci in Hrvatje in prišli ravno prav, da smo zasedli svoja mesta ob desetih, ko se je pričela naša maša. Najprej je g. Kastelic izpregovoril kratak govor v hrvaščini in, kot so sodili Hrvatje sami, je bil njegov jezik neoporečen. Med mašo je imel govor g. Doktorič. Kar pozornost je bil zbudilo naše petje. Ob mogočnikih orglah se je krasno razlegala naša pesem in ponosni smo bili, ko smo slišali kako polno in lepo se glasi. Po končani maši smo tudi mi pristopili v vrsto procesije, ki so jo privedili španski romarji.

Po maši smo imeli še dva krsta. Krstili smo Lojkovega Albina Oskarja in Lužnikovo Beatriko.

Pravijo, da so gostilne v Lujanu zelo drage. Mi smo se zatekli kar v romarski dom in si postregli s tem kar je bilo v torbi.

Ogledali smo si še razne zanimivosti, ob petih z večernicami zaključili božjo stvar in se potem še za spomin pritisnili. Brez vsake neprijetnosti smo se vrnili domov z željo, da bi drugo leto spet kaj takega doživeli.

Miklavž bo nosil to nedeljo. Če ne bo imel drugega, bo prinesel vsaj fotografije iz nedeljskega romanja. So ugodno izpadle. Ob priliki službe božje jih lahko vidite. Razglednice so po 50 c., velika slika po 1.50. Priliko dobiti jih imate pred in po službi božji.

Sv. maša v Saavedri ob pol 11 uri za Jože Hočvar. Ta dan je spomin glavnega jugoslovan. državnega praznika "Zedinjenja" in pridite, da ta dogodek primerno proslavimo.

Večernice na Paternalu.
Maša 13. dec. bo na Avellanedu, večernice na Paternalu.

Hladnik Janez.

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

8 NOV LIST ODMEVI MUSSOLINIJEVEGA GOVORA

Citateljem Novega lista je znano, kako je načelnik italijanske vlade Mussolini ponudil, v svojem govoru v Milanu, prijateljstvo Jugoslaviji, pa bo gotovo marsikoga zanimalo, kakšen odmev so našle njegove besede v domovinskem tisku in v domovinski javnosti.

S precejšnjim navdušenjem je Mussolinijeve besede pozdravilo beograjsko "Vreme", ki trdi, da je milanski govor imel v Jugoslaviji prijeten odmev ter dokazuje, da Jugoslavija ni nikoli sovražila Italije. "Dosedanja rezerviranost Italije na pram naši državi", piše navedeni list dobesedno, "je bila najbrž posledica slabše obveščevalne službe ter posledica sistematičnega kvarjenja odnosov s strani enega dela neodgovorne emigracije na tej in na drugi strani. Vsa upanja v razpad Jugoslavije so se izkazala kot neutemeljena. Jugoslavija, dežela življenjskih sokov, je doslej preživela mnoge udarce brez slehernih pretresljajev... Čas je torej, da se stvari okretno ter se začne voditi politika, ki odgovarja veliki naciji, kakršna je sosedna kraljevina".

Ljubljanski "Slovenec" od 3. novembra je priobčil uvodnik, v katerem komentira Mussolinijeve izjave in piše, med drugim:

"V drugem delu govora je Mussolini v jedrnatih besedah opisal odnos Italije do drugih držav v Evropi. Tudi tukaj je bil nov, v nekaterih točkah celo presentljivo nov. Oznanil je preokrete v zunanji politiki ki jih je zmožen samo človek, ki ima absolutno oblast v svoji državi. Semkaj spadajo besede prijateljstva, ki jih je naslovil na Jugoslavijo, čes "da obstojajo sedaj vsi potrebni in zadostni pogoji: moralni, gospodarski kakor politični, da vzpostavimo resnično in konkretno prijateljstvo med obema državama na nove osnove". Te prijateljske besede bodo svojstveno odmevale po naši državi in lahko rečemo, da z nestrpnostjo pričakujemo povratek predsednika vlade dra Stojadinovića, da tolmači v imenu jugoslovenske države vtis, ki ga je napravila ta zgodovinska izjava v Milanu ter nakaže osnovne smernice za način, kako naj se to prijateljstvo dejansko oživotvori."

Nova Slovenska Gostilna

"Gruta de Postumia"
Dobra potrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika
Ivan Gašperšič
in
Ludvik Dekleva
AV. FOREST 621 — CHACARITA.

Zastopniki dijaških in emigrantskih društev iz raznih krajev Jugoslavije so izročili 30. novembra t. l. ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću spomenico, v kateri protestirajo proti italijansko-jugoslovenskemu zblizevanju, in sicer v imenu slovenske in hrvatske narodne manjšine v Julijski krajini.

POSKUSNI LETALSKI NAPAD NA LJUBLJANO

Dne 27. novembra je ljubljanski odbor za zaščito mesta priredil drugo nočno vajo za obrambo proti pliniskim in zračnim napadom. Malo pred 20.45 je pričel nad Ljubljano krožiti "sovržni" avion. Takoj sta dva topovska strela z Gradu oznanila mestu prihod sovražnika. — Streloma se je pridružil še rog grajskega trobentača, alarmu pa so se obenem odzvale lokomotive na glavnem kolodvoru, sirene tovarni in se vrsta rogov, ki so bili nameščeni po raznih vzvišenih krajih po mestu in periferiji. Takoj na prvi signal so se pričele po mestu ugasati luči, predvsem javna razsvetljava, obenem pa tudi svetiljke po zasebnih stanovanjih.

Vaja je bila namenjena predvsem preizkušnji discipline, ki bi utegnili vladati med prebivalstvom za primer resničnega sovražnega napada iz zraka. V tem pogledu je vaja dosegla popoln uspeh, saj se je vse mesto, zlasti pa vsa oddaljena periferija, na mah zgrnila v črno temo. Samo v središču mesta so nekateri samovoljno kalili uspeh s tem, da so — prav za prav za šalo pustili okna razsvetljena in hkratu z oken in mostov ozirali celo vajo. "Napad" je trajal točno 10 minut, nato pa je zvon z grajskega stolpa oznanil, da je nevarnost minila. V nekaj sekundah se je mesto vnovič razsvetlilo in ulice so začele v novem živahnem prometu, ki je bil med tem v celoti uknjen.

DR. MAČEK O MOŽNOSTIH SPORAZUMA

Vodja Hrvatske seljačke stranke dr. Maček je dal zastopniku "Vremena" nekatere zanimive izjave o vprašanju "sporazuma", na podlagi katerega naj bi se resila važna notranje-politična vprašanja v domovini. Dejal je, med drugim:

"Povedal sem že večkrat, kako bi se mogel ta sporazum oživotvoriti. Vse to je danes tudi širši javnosti znano. Treba je vpoštevatvi izvestne činjenice, ki nalagajo potrebo koncentracije vseh onih elementov, ki so zakoreninjeni v narodu. Ti činitelji naj stopijo skupaj in se sporazumejo. Pri tem smatram za po sebi razumljivo, da je izven diskusije in dinastije Karadževićev. Kavprašanje skupnih mej Jugoslavije dar se doseže sporazum v načelu, tedaj naj bi se sestavila vlada poštenih ljudi, ki niso angažirani v dnevnih politikah. Lahko pa je to tudi koncentracijska vlada, ki bi uveljavila pošten volilni red in izvedla volitve za konstituanto".

Rekel je tudi, da ne dela nikakega vprašanja iz Vojvodine, Bosne in drugih pokrajin, ki niso čisto hrvatske, marveč misli, da je to zadeva

Angel VELJANOVSKY

UVOZ ZASTOPSTVA IZVOZ
Edini uvoznik jugoslovenskih suhih gob in semen za Argentinijo in Uruguay

25 de Mayo 726 Buenos Aires
U. T. 21-31-Reduto 3212

Moderno zdravilišče

Talcahuano 1060 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

Ko želite, da Vam zdravje ni v redu. Naši boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejšo zdravniško napravo. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIC

Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmeranih cenah.

Izvršujemo tudi operacije

Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

VESTI S PRIMORSKEGA

Msgr. Margotti administrator tržaške škofije

Po vesteh iz Trsta, je dosedanji tamošnji škof monseignor Fogar že zapustil svojo škofijo ter odpotoval v Vatikan, kjer so mu dali naslov parnaska nadškofa. Začasnega administratorja tržaško-koperske škofije je bil imenovan goriški nadškof msgr. Margotti.

Aretacija ob meji

V pretekli letni sezoni so bila vsa utrjevalna gradbena dela ob meji pri Godoviču in drugod v največjem razmahu. Tako so gradili kaverne tudi v Zapotoku na posestvu kmeta Franca Nagodeta, tik nad jugoslovensko mejo. V ta namen so deloma izsekali drevje, v kolikor je gradbena dela ovirala, vendar pa z veliko previdnostjo, da ostane utrdba proti jugoslovenski strani dobro maskirana. — V strahu, da mu bodo Italijani ves gozd izsekali in les uporabili, je Nagode še sam posekal namenoma puščena debela in hotel speljati domov. Zaradi tega so ga takoj aretirali in prepeljali v idrijske zapore. Obdolžen je, da je drevesa namenoma posekal, da omogoči Jugoslovanom opozovanje utrjevalnih del.

Radio za raznarodovanje

"Ente Radio Rurale" v Trstu, ustanova ki jo vodi fašistični tajnik Grazioli, si je nadela nalogo preskrbeti vse podeželske sole z radioaparati, da bo "podeželsko prebivalstvo imelo možnost poslušati osvežujočo Ducejevo besedo ter da bo moglo spremljati velike in ponosne manifestacije fašistične domovine"; tako je rečeno v pozivu na razne ustanove, naj bi v ta namen kaj darovale.

Nekateri so se že odzvali in tako so to moderno raznarodovalno sredstvo dobile že sole v Predjami, Nabrežini, Košani, Smihelu nad Hrusevjem, Škocijan, Doberdob, Kal, Hrašče, St. Peter na Krasu, Ubeljsko, Orehek in Strmica.

Na meji so zelo previdni

Finančni stražniki, karabinerji in miličniki so imeli do sedaj za razna tamošnjega prebivalstva. Zanikal je s tem govornice, ki so se širile v nekaterih krogih, čes da hočejo Hrvat, naj bi te pokrajine spadale pod Zagreb.

Končno je se izrazil nado, da se bo v doglednem času nadaljevala akcija za sporazum in za dosego gori omenjene koncentracije. Ako se odstranijo nekateri predsodki, bi moglo priti do sporazuma ne samo s skupinami izvenparlamentarne opozicije, marveč tudi s skupino, ki je sedaj na vladi.

MILIJONSKE GLOBE ZA TIHOTAPSKO DRUŽBO

Glavna carinarnica v Beogradu je prejela od finančne direkcije naročilo, naj junakom velike tihotapske afere bivšega poslanika dr. Bodija, o kateri smo svoj čas poročali, sporoči prisojeno denarno kazen. Globe gredo v milijone in so razdeljene tako le: dr. Bodi 11.426.075 Din, njegova žena 6.082.271.66 Din, Nečajev 11.426.075.53 Din, Pajo Glueck 1 milijon 581.383.40 Din, Danko Batori 3 milijone 394.818, Nikola Miljutin 3.250 Din.

Po carinskem zakonu se globe krijejo s premoženjem obsojencev. V tem primeru s premoženjem vseh šestih obsojencev. Če pa obsojenci nimajo sredstev za plačanje kazni v prisojeni vičini, bodo kaznovani z zapornim.

SVOJI K SVOJIM!

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

Slov. babica

Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernández, se priporoča vsem Slovcem. Sprejema penzionistke iz mesta in dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, potrebna prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam

Lečenje brez bolesi.

LIMA 1217 U. T. 23—3388

gospodinska in hišna opravila najete civiliste, v naših krajih, večinoma domačine. Ti sluge so bili za svoje delo razmeroma dobro plačani. Naši ljudje so v tem pogledu še posebno prišli v poštev na obmejnih finančnih, karabinjskih in miličniških postajah, da so lahko nabavljali potrebna živila preko meje, na jugoslovenski strani, kar jim je do zadnjega časa konveniralo radi visokega kurza lire in tamkajšnjih nizkih cen. Pred kratkim pa so vse obmejne postaje dobile odlok, da ne smejo imeti več civilnih postrežnikov. Kot zgleđa, je tudi ta odlok nadaljna mera postritve varnostnih ukrepov v obmejnih krajih, kjer zavzemajo utrjevalna dela čim dalje širši obseg. Merodajne oblasti skušajo preprečiti vsak kontakt domačega prebivalstva z vojaštvom in drugimi obmejnimi varnostnimi organi.

Iz Godoviča

Iz Godoviča poročajo začetkom novembra:

V začetku tega meseca so bili odpušteni vsi domači delavci, zaposleni pri gradnjah vojaških cest in stavb ob meji. Ostalo je le vojaštvo in pa delavci iz starih pokrajin, ki so zaposleni pri gradnji kavern, predorov in drugih važnih utrjevalnih napravah. Tu so z delom v zadnjem času zelo pospešili tako, da bodo vsaj najvažnejša dela dokončana pred zimo. Vendar pa so tudi preostali delavci dobili odpoved in bodo odpušteni z 20. novembrom. Verjetno je, da bo vojaštvo, v slučaju povoljnih vremenskih razmer nadaljevalo z deli tudi po tem terminu.

Številne obsodbe zaradi tihotapstva

Pred goriškim sodiščem so bili postavljeni 23letna Tereza Kenda iz Kanomlje, 29letna Tereza Strgul iz Idrije in 26letni Anton Velikojna iz Kanomlje. Kenda in Strgul sta bili obtoženi, da sta kupili 70 kg vtihotapljenih moke iz Jugoslavije, Velikojna pa da jo je pripeljal z vozom v Idrijo. Kenda je bila obsojena na 170 lir denarne kazni in na plačilo procesnih stroškov, Strgul in Velikojna pa sta bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

Na 3 meseca zapore in 1.000 lir denarne kazni je bil kaznovan pogojno Ivan Hvala, star 31 let, iz Ponikev nad Sv. Lucijo zaradi tajne žganjekuhe.

Zaradi 2 starih bajonetov in ene stare sablje ter zaradi tajnega kuhinjskega žganja, se je moral zagovarjati pred goriškimi sodniki Karl Kobal, star 25 let, doma iz Ponikev. Dobil je 50 lir denarne kazni zaradi tajne žganjekuhe. Oproščeno pa je bil glede hranitve starega orožja in to zaradi pomanjkanja dokazov.

Radi tihotapstva kave, čaja in tobaka je bila kaznovana 40letna Lucija Šinkovec iz Cerknega na 412 lir denarne kazni, plačilo procesa in taks.

Pred tržaškim sodiščem so bile obsojene zaradi tihotapstva sledeče osebe: Petrovič Ivana, stara 24 let, iz Kačje vasi, na 6 dni zapore in 700 lir denarne kazni za vtihotapljen saharin, Hrevatin Franciška, stara 57 let iz Plavija, na 80 lir zaradi kave, Slavec Viktorija, stara 44 let, iz Kranje vasi, na 6 dni zapore in 770 lir denarne kazni za vtihotapstvo.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

Velika izbira

vsakovrstnih vzorcev in poletnega blaga, kakor tudi perila in vseh drugih možkih potrebštin.

Sebastian Mozetič

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ

Specialist v modernem slikanju. Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud U. T. 22—8327

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Otašjave za plačevanje

hotapljeno žganje, Markuza Ivan Marija, star 52 leti iz Barkovelj, na 450 lir zaradi tobaka.

Pred goriškim sodiščem je bil obsojen 24 letni Franče Lampe, ker so ga zasačili pri prenosu žganja, ki ni bilo ocarinjeno, na 600 lir denarne kazni in 2 meseca zapore. Neška Oblack, stara 50 let, Marija in Ljudmi la Gnezda, stari 18 in 24 let, vse iz Srednje Kanomlje, so bile kaznovane po 50 lir za tihotapstvo pšenične moke. Katarina Razpet iz Trebnice pri Cerknem, stara 60 let, je bila obsojena na 3 meseca zapore in na 50 lir zaradi tihotapstva večjih količin moke, kave in cikarije ter zaradi krive navedbe podatov. Pred tržaškim sodiščem je bil oproščen Josip Lončar, jugoslovenski državljan. Osumili so ga da je tihotapil konje iz Jugoslavije.

Kulturni dokument

Pod tem naslovom piše zagrebska "Istra" v svoji številki od 6. novembra t. l. (ki je izšla — mimogrede povedano — zelo poželjena od cenzure):

Te dni je izšla v Trstu iz tiskarne knjiga, katere naslovna stran se glasi tako-le: Francesco Bevč: "I morti ritornano". V oklepaju in z manjšimi črkami je še zapisano: Mrtvi se vračajo. Na spodnjem robu pa čitamo: 1935 Unione Editoriale Goriziana—Gorizia. Na drugi strani pa izvenmo, da je knjigo natisnila "Tipografia Consorziale — Trieste, dicembre 1935".

Iz tega bi človek sklepal, da gre za prevod povesti "Mrtvi se vračajo" ki jo je spisal naš spisatelj Franče Bevč, da je to hvalevredno delo prevzelo neko italijansko založništvo v Gorici, da je knjigo natisnila neka italijanska tiskarna v Trstu in da je knjiga izšla na Božič 1935.

Ko pa smo knjigo odprli, smo videli, da smo se v vsakem oziru zmotili. Knjiga ni italijanski prevod slovenske knjige, temveč izvirna slovenska povest, ki pa mora po želji goriške kvesture nositi samo italijanski naslov in le na drugem mestu in z manjšimi črkami tudi slovenski naslov knjige. Pisatelj pa je res naš Franče Bevč, ki pa se je moral prekrstiti v Francesco, da je smela njegova knjiga na svetlo. — Knjige ni založila nobena italijanska družba, temveč naša "Goriška Matica", ki se mora skrivati pod imenom "Unione Editoriale Goriziana". Tipografia Consorziale pa je naša stara tržaška tiskarna "Edinost". Knjiga tudi ni izšla decembra 1935, kakor čitamo v knjigi, temveč šele v začetku novembra tega leta, v dnevi, ko je prinesel tržaški "Piccolo" članek glavnega urednika Alessija, v katerem je ta slovenski trdil, da smejo Slovenci in Hrvatje svobodno čitati vse v jeziku, ki ga najbolj ljubijo.

Ker nas je že naslovna stran toliko presenetila, smo knjigo tudi prelistali, pa smo bili zopet presenečeni. V vsej povesti, ki ima osem tiskanih pol, ni nikjer nobenega krajevne imena. Tudi nobena voda in nobena gora ni imenovana, pa tudi drugače ni prav nobene posebnosti, po kateri bi se povest lahko lokalizirala. Očitno bi morala biti vsa krajevna imena samo italijanska, kakor na naslovni strani: Gorizia in Trieste. Bržkone pa tudi tega ne bi oblasti dopustile, kajti iz spisa bi

TOVARNA MOZAIKA

Teolindo Rodriguez

Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja SKLADIŠČE GRABENEGA MATERIALA

Cement "San Martin" Ugodne cene

ANASCO 2763 — PATERNAL — U. T. 59-1925

Drobne vesti

Tri milijone ton premoga bo dajal krapanjski rudnik v Istri vsako leto, kakor zagotavljajo italijanski časniki.

Na sedem mesecev je vsak sta bila obsojena v Puli Anton Cvečić in njegov sin Nikola; obtožena sta bila, da sta se uprla karabinerjem, ko so ti prišli, da aretirajo Antonovo ženo, gi je bila obtožena tihotapstva. Obenem je bila žena obsojena na 1880 lir globe, njena hčerka Franča pa na 1.500 lir denarne kazni ter na 15 dni zapore.

18. oktobra so po vsej Italiji praznovali "praznik policije". V Rimu je Mussolini pregledal 4.000 policistov, ki so ultramoderno oboroženi. Tako imajo oddelke tankov, policijskih psov, strojnih pušk, metalcev plamenov, strelcev s plameni, smučarjev, kolesarjev, motociklistov s strojnimi, avtomobilistov, konjenikov itd. Čemu ima Mussolini tako oboroženo policijo v mestih, ko pravijo, da ni skoro več nobenih protivnikov režima? Tanki in ostalo povejo drugače.

Iskre iz dimnika so povzročile požar v hiši Rudolfa Gorjupa iz Lokovca (Kanal). Ker je pihal močan veter je bila stavba takoj v plamenih in ogenj je ogražal tudi bližnje hiše. Pri gašenju so pomagali tudi kmetje iz Čepovana. Skoda iznaša 15.000 lir.

izhajalo, da govorijo ljudje v teh krajih slovenski.

Gospodarsko podporno društvo Slovencev v Villi Devoto

VABI

centeno občinstvo na

PIREDITEV

ki se bo vršila v NEDELJO, 6. DECEMBRA 1936 na društvenem zemljišču ul. SIMBRON 5148, od 4. pop. dalje

Sporred:

1. Otvoritev — godba
2. Deklamacije
3. Milčinski: "VRAZE", otroška vesele igra v treh dejanjih
4. Med navedenimi točkami sporeda bosta pela moški in mešan zbor

Po sporedu:

PROSTA ZABAVA S PLEKOM

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom RIO BAMBIA 879 — Bs. Aires

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 — Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1738

TOVARNA MOZAIKA

Teolindo Rodriguez

Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja SKLADIŠČE GRABENEGA MATERIALA

Cement "San Martin" Ugodne cene

ANASCO 2763 — PATERNAL — U. T. 59-1925

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Otašjave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

ZA POUK IN ZABAVO

Mehika - zakladnica sveta

Kakor so se začele dvigati cene za zlato in srebro, tako se je tudi pospešilo raziskovanje "zakladnice svetá, Mehike, posebno v puščavah Sierra Madre, ki se niso raziskane. To gorovje, dasi je na meji Združenih držav, je priobčil neki ameriški učenjak, privesbuje številne skrivnosti. Nedavno radoslovec Robert Moore, poročilo o Baranci del Cobre, neki doslej neznan soteski, ki je glede na lepoto toliko vredna ko slavni Gran Canon. Moore, ki je s svojo ekspedicijo prodrl v neraziskane pokrajine ob reki Uriqui, je Baranco odprl civiliziranemu svetu — Tu je tudi odkril neko indijansko pleme, Tarahumara, ki doslej še ni nikoli videlo belega človeka. Moore je tignal, da so v tej soteski tudi brez dvoma veliki zakladi dragocenih rudnin.

Neki drugi ameriški raziskovalec, dr. Hogle, pa je na svojem potovanju po pokrajini reke Fuerta, ki teče južno od Barance del Cobre, dobil domačine, kako so z domačimi, lesenimi ponvami zajemali pesek, kjer je bilo mnogo zlata. Vsa družina, žene, otroci, se ukvarja s pridobivanjem zlata. Moški odnašajo zlato do bližnje postojanke belih ljudi in ga zamenjajo za živila in blago. Tak barantač z zlatom je pripovedoval raziskovalcu, da domačini vedno le toliko zlata izperejo iz peska, kolikor ga potrebujejo za nabavo živil, tako da niti ni moči dognati, koliko zlata imajo. Ker je ondi v reki mnogo grušča, bi bilo težko izpirati zlato s stroji. Dr. Hogle je zares dobil dva inženjerja, ki sta z največjim trudom spravila dva stroja za izpiranje zlata v tisto pokrajino, pa vprav zaradi grušča nista ničesar dosegla. Dognano pa je, da je v tisti reki prava zakladnica zlata.

Indijanci Tarahumara, ki živijo v

KROJAČNICA "GORICA"

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vjudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080 U. T. 59-3102

gorovju Madre, lovijo se z lokom in puščico in imajo tudi še isti običaje, kakršni so bili v navadi, preden je oila Amerika odkrita. Nimajo nobenih želij in priroda jim daje vsega, česar so potrebni. Mnogi mislijo, da je nekje v kaki skriti, nedostopni dolini Sierra Madre onih sedem pravih mest iz Cibole. Brez dvoma so te gore, kjer živijo razna neznana indijanska plemena, vprav hvaležno polje za nadaljnja raziskovanja. Izza onih dni, ko si je Cortez prisvojil deželo Aztekov, so je dajale svetu te gore neizmerna rudninska bogastva. — Mehika je še zdaj na glasu, da ima največ rudnin na svetu. Od l. 1521 do 1922 so pridobili v Mehiki 155.000 ton srebra v skupni vrednosti treh milijard dolarjev. Ta množina srebra je dve tretjini vsega srebra, kar ga na svetu sploh pridobivajo. Mehika izvaža šest sedmin svojega srebra v druge države, iz ostale sedmine pa si kuje denar. Skoraj po vseh mehiških srebrenih rudnikih pa je tudi obilo zlata. Najimnejši srebreni rudnik v Mehiki je Real del Monte v okraju Pachuca. Deluje že iz časov, preden so prišli Španci tja (že 400 let) in daje vsak dan še zdaj po 3 in pol tone srebrne rude. Cortez je zahteval, naj naredi rudniško vodstvo predor v rudnik, ki bi bil tako visok, da bi mogel jezdec na konju skozi. Španski kralj naj bi tedaj dol Kalihitruhuji, ali Chihnahuhli, — Najbogatejši zlati rudnik v Mehiki —

EVROPSKE VOJNE

Evropske države, ki so se v zadnjih 300 letih zaplele v največ vojno so Francija, stara Avstrija in Anglija. Sledijo Rusija, Prusko, Španija, Turčija, Holandska in Švedska. Prvenstvo ima tedaj Francija. V medsebojne vojne pa so bile najbolj zapletene Francija, Avstrija, Anglija, Španija, Portugalska in Pruska. Med Avstrijo in Francijo je bilo v 76 letih nič manj nego 14 vojn, med Anglijo in Francijo v 73 letih 10, med Francijo in Portugalsko v 44 letih 6, med Prusijo in Francijo v 80 letih 14 vojn. Proti koncu 18. stoletja je bila Francija za kratek čas v vojnem stanju tudi z Zedinjenimi državami. 30letno vojno smatramo splošno za najdaljšo vojno novega časa. To ni točno, kajti med beneško ljudovlado in Turčijo je trajala vojna od leta 1644 do 1690, to je neprekinje-

no 55 let. Najkrajše vojne izkazuje prejšnje stoletje. Šestnajst izmed teh vojn je trajalo po eno leto, ena (med Avstrijo in Piemontom) je končala l. 1849 že po 12 dneh z zmago Avstrije. Turško-grška vo na l. 1897 je trajala 36 dni.

Najdaljši obleganji zadnjih 300 let sta bili; obleganje Gibraltarja po Špancih od 9. avgusta 1779 do 21. oktobra 1782, torej 1167 dni in obleganje Cadiza od februarja 1810 do avgusta 1812, 903 dni.

Znano je, da vojske v prejšnjih časih, če jih primerjamo z današnjimi po številu mož niso bile posebnomo močne. Prve velikanske armade NOV LIST 4 so si stale nasproti šele v ruskojaponski vojni, ko se je bitke pri Mukdenu udeležilo 624 000 mož. Številna premoč nikakor ni vedno odločala izida vojn. Napoleon I. in princ Evgen Savojski sta svoje bitke dobojevala skoraj vedno proti številčno močnejšim nasprotnikom.

Mathews Kenny iz Kanade je prejela prvo nagrado v znesku 750.000 dolarjev kot najplodovitejša žena, ki ima v 10 letih kar 12 otrok.

RUSKA KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki ter s posebnim konzultorijem za spolne in krvne bolezni, katerega vodi znani specialist dr. A. Izaguirre. — Zenske sprejema ga dr. Matilda Krasting v posebnih oddelkih, s posebnim vzhodom. Imamo specializirane zdravnike za vse vrste bolezni, X-zarke in laboratorij za elektr. zdravljenje. Za bolnike in bolnice iz notranosti imamo posebne sobe s posteljami. — Cena: dnevno od \$ 1.— dalje. — Za majhen honorar, dajemo nasvete tudi pismenim potom. Zdravniški pregled za kakršnokoli bolezen: \$ 3.— Sprejemamo od 9. — 12. in od 15. do 21., ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. Govorimo slovensko.

SUIPACHA 28

PREKOMORSKA POSTA

- iz Evrope dospejo
5. Vigo
 5. Augustus
 8. Vigo
 9. Florida in Mte. Pascoal.
 11. Cap Arcona, Massilia in H. Monarch
- Proti Evropi odplovejo
6. Lipari
 7. Augustus
 10. H. Patriot
 11. Vigo.

ZA KRATEK ČAS

Ni še popolnoma znorel "Ježeš, kako sem zaljubljen," stoka Mirko. "Na pol nor sem že od ljubezni." "Pa se oženi!" mu svetuje prijatelj. "Ne," odkima Mirko. "Tako nor pa se nisem."

MALI OGLASI

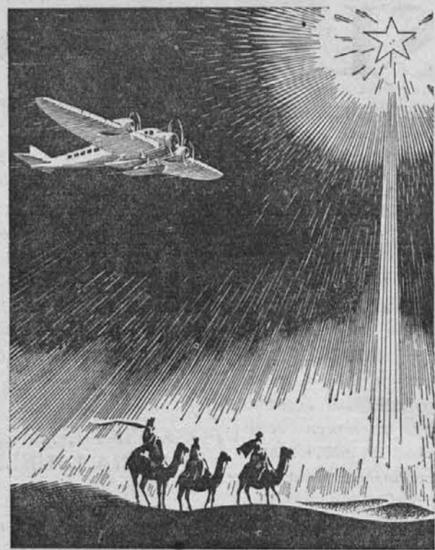
KO RABITE ODVETNIKA za kakršnokoli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočvar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ZELI SPOZNATI SAMEGA SEBE, svoje hiše in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadolžuje napisati lastnorčno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucumán 586 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z naslednjivo dobrimi službami za matrimonios, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Derrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588.

Restavracija

Prenočišče za 70 cent. Emil Živec Osorio 5085, Paternal, Bs. As.

BOŽIČ 1936

Vaši domači bodo bolj srečno in z večjim zadovoljstvom proslavili bližajoče se božične praznike, če jim boste poslali nekoliko denarja v dar, pa naj bo vsota še tako majhna.

Če hočete to storiti po zračni pošti potom zavoda Banco de Boston, bo Vaša obitelj prejela nakazano ji vsoto približno tekom 12 dni, v gotovini in na svojem domu, brez slehernih stroškov in odbitkov. Pozneje Vam bomo dostavili povratno pobotnico z lastnorčnim podpisom prejemnika ter z navedbo dneva izplačila.

Storite to čim prej; nakazilo naj dospe raje en teden prej, nego en dan po praznikih. Naš

JUGOSLOVENSKI ODDELEK

Vam postreže z uradniki Vaše narodnosti od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11. Obiščite nas osebno ali pa nam pošljite pismo svoj nalog, katerega bomo izvršili še istega dne.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 PUEYREDON 175 Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) Córdoba 1223 (Rosario)

ZAUPANJE.. VLJUDNOST.. VARNOST.. HITROST

Poravnajte naročnino!

Caričin ljubljenec

Zgodovinski roman Nadaljevanje 12

Kotičaj je medtem pozvonil; iz hiše je prihitela k vratom temna postava s svetiljko v roki. Ko je prišla, je Elizabeta spoznala, da je to velika močna žena, zelo grdega obraza.

"Grof Orlov vam pošilja to damo, madame Kristono!" — reče kotičaj služabnici, ker je že obleka kazala, je to služkinja. "Požurite se, ker jaz moram s sanmi se nazaj v Petrobrad!"

Zenska odklene vrata. "Ali madame Kristono spi? vpraša kotičaj.

"Madame se bdi," odvrne služkinja, "mislim da je pričakovala gospodično. Pod noč je prinesel jezdec vest. Dober večer, gospodična, pojdite z menoj!"

Elizabeta gre s služkinjo. Sedaj, ko je bila blizu, je mogla videti, da je poslopje izredno elegantno. Na vsak način je morala biti madame Kristono zelo bogata.

Služkinja posveti, a Elizabeta vstopi skozi steklena vrata v sijajno predsobo, ki je bila bogato obložena s preprogami.

"Počakajte trenutek, gospodična," zaprosi služkinja, "javila vas bom madami Kristono. Izvolite medtem sedeti!"

Elizabeta sede poleg peči in se udobno iztegne ob toplim ognju.

Tedaj se ji hipoma zazdi, kakor da so se v prvem nadstrop. potihlo odprla vrata. Ko se hitro okrene, opazi prekrasno deklico, ki stoji med

napol odprtimi vrati. Ko je videla, da jo je Elizabeta opazila, je hitro in oprezno zopet izginila.

Najbrž je bila to ena od varovank madame Kristono. Elizabeta se zamislila. Spomni se Potemkina, s katerim bi rada živela v taki osamljeni, divni hiši. Pogleda na svojo roko kjer se je nahajal njegov prstan, pa opazi da ga nima več. Spomnila se je, da si ga je zopet nataknila na prst, potem ko ji ga je carica vrgla pred noge. To njeno najmilejšo dragocenost, ta njegov prstan so ji odvzeli, ko je ležala dozdnevno mrtva.

"Madame Kristono pričakuje gospodično." Te besede služkinje so prekinile Elizabetino premišljevanje.

Elizabeta vstane, popravi pred zrcalom svoje lase in vstopi skozi vrata, ki jih je služkinja odprla, v drugo sobo. Ta je bila ravnotako zelo elegantno urejena, a v naslanjaču je sedela stara dama, enostavno toda elegantno oblačena. Stara dama se dvigne in gre Elizabeti naproti.

"Dobrodošli, otrok," reče in ponudi roko mladi deklici, ki se je pred njo poklonila. "Grof Orlov je moj dober prijatelj. Poznala sem že nje govo mater, on pa mi je zvest zaščitnik in svetovalec. Pridite, otrok, in sedite. Toda vi trepetate, ali se bojite? Najbrž vam je bilo mrzlo med vožnjo. Anovna, prinesite samovar in večerjo za gospodično!"

Služkinja odide in zapre za seboj vrata.

"Vaše ime je Elizabeta Voroncov, kaj ne, drago dete?" vpraša gospa. Na njenem obrazu se je poznalo, da je morala biti nekoč izredno lepota. Vendar pa je Elizabeta takoj opazila, da imajo njene sive oči lokavi pogled.

"Da, madame," odgovori Elizabe-

ta. "Imenujem se tako in zelo bom srečna, ako mi bo uspelo, da vam bom ugajala. Grof Orlov mi je rekel, da iščete nekoga, ki bi vam delal družbo, ker živite osamljeni. Od kočijaža pa sem zvedela, da živijo v tej hiši mlade deklice."

"Da, — ne, — to se pravi, do sedaj sem gotovo imela v hiši nekoliko mladih deklic, hčerki dobrih petrogradskih obitelji, ki so prihajale sem, da se popravijo. Nisem namreč bogata a to hišo dolgujem grofu Orlovu. Toda mlade dame se bodo za nekoliko dni vrnile v Petrograd, tedaj pa bom ostala sama s svojo služkinjo. Zato sem poprosila grofa, da mi nekoga najde."

Elizabeta se zamislila.

Ali ji ni Orlov rekel, da je madame Kristono zelo bogata?

Mlada deklica je postajala čim da ljube nemirnejša. Ko jo je stara gospa zaprosila, da ji opiše svoje življenje ji je Elizabeta pripovedovala, da ji je oče umrl kmalu po njenem rojstvu. Odgojil jo je ded. Slučajno se je spoznala z grofom Orlovom.

"Ali je vaš ded umrl?" — vpraša starka; a Elizabeta spozna po glasu da se ona hoče samo prepričati, ako ima morda še koga ki bi se 'mogel za njo brigati.

"Da", odgovori Elizabeta, "tudi on je že mrtev!"

"Vse ste izgubili, ki so vas ljubili! No najbrž pa le ne vse. Zapustili ste menda v Petrogradu zaročenca, svojega ljubčka?"

"Ne, madame, srce imam svobodno!", zakliče hitro Elizabeta.

"Vi torej ostanete tukaj!" — reče m. Kristono. "O pogojih bodeva že govorili. Mlade dame, ki so sedaj pri meni, bodo v kratkem odšle, a mama bo potem tukaj zelo lepo, v tej hiši, za katero se imam zahvaliti grofu Orlovu. On je diven, dober

človek! Kaj ne, Elizabeta, to je tudi vaš mnenje?"

"Grof Orlov je bil napram meni zelo plemenit. Jaz mu moram biti hvaležna."

"A kdo mu ni hvaležen," vzklikne stara dama. "In kako je lep! Ali ni? Ali niso njegove oči delovale na vas? Razumem carice, da mu je poklonila svoje srce! Kdo bi ga ne ljubilo? Vsaka deklica, ki ga vidi, se bo v njega zaljubila! Kaj ne?"

"Jaz sem mu hvaležna!"

"Od hvaležnosti do ljubezni je samo majhen korak!" — reče madame Kristono.

Pri tem vstopi služkinja in prinese samovar, hladnega mesa in surovega masla.

"Okrepajte se, drago dete!" — reče starka. "Anovna, postrezite gospodični!"

Starica je sedaj govorila o ravnodušnih stvareh. Elizabeta je popila malo čaja.

"Vi ničesar ne jeste!" vzklikne madame Kristono. "Gotovo ste zelo trudni."

"Imate prav, madame!" — reče Elizabeta in vstane, "prosim, da mi oprostite in da dopustite, da odidem vsvojo sobo. Jutri bo že bolje."

Starka toplo stisne Elizabetino roko in ukaže Anovni, da odvede Elizabeto v njeno sobo.

Njena soba je bila zelo dragoceno opremljena. Toda na stenah so vise le slike, pred katerimi Elizabeta, ko jih ugleda, sramežljivo povese pogled. Kako je mogoče, da ima stara dama tako malo okusa, da krasi svo je stanovanje s takimi slikami?

Anovna je sknila po strani na Elizabeto in zdelo se je, da se veseli nad Elizabetinim ogorčenjem.

"Ali želite še kaj gospodična?" — vpraša. "Ali naj vam pomagam pri slačenju?"

"Ne, hvala," odvrne naglo mlada

deklica. Navajena sem sama opravljati to delo!"

Služkinja ji želi lahko noč in odide.

Elizabeta se začne slačiti. Svetiljko je upihnila. V svojo beli srajci na svojem lepem deviskem telesu, je, obsijana od mesečine, stoje opravila svojo večerno molitev. Močila je za Aleksandra Potemkina, da ji ostane zvest in da ga Bog obvaru je vsega hudega.

13. POGlavJE
Roža stepe

Elizabeta se je po svoji molitvi čutila pokrepčano.

Počasi se je bližala k svoji postelji in se končno na njej izlekne. Zapra oč in polagoma mirno zaspi.

Naenkrat se zdrzne. Nekaj je slišala. Vsede se na postelji in začne prisluskovati. Zdelo se ji je, kakor da nekdo z ostrim orodjem grebe po steni. Kakor da koščki zida padajo na preprogo. Ali more miš izvajati takšen ropot? Ropot postaja vedno večji in naenkrat ugleda Elizabeta, da je padel velik kos zida na tla. Odprtina v zidu je postajala vedno večja! Zagonetno bitje ki je opravljalo to delo, je hotelo priti k njej v sobo. Groza je prevzame in ona klone na blazine.

Ko je zopet odprla svoje oči, je za gledala v odprtini zidu prekrasen obraz mlade deklice. To je bil obraz, ki se ga včasih sreča v ruski stepi. Od solca potemnelo, nežno in sveže lice, kakoršno se redko najde pri mestnih gospodičnih.

Bila je to kozakinja, najbrž hčerka nekega kozaskega plemena, ki so živela na obeh obalah Dnjepra.

Mlada kozakinja je bila oblečena v svojo narodno nošo.

Elizabeta skoči in vzane svojo obleko s stola.

"Kdo si Ti?" — zakliče drhteča Elizabeta. "Zakaj prihajaš na ta

čudni način v mojo sobo? Ali misliš da imam tu dragocena blaga? Po tem si se prevarila, nesrečnica! Jaz sem siromašna, mogoče še bolj siromašna kakor ti!"

Kozakinja stopi bližje in ponosno vrže glavo nazaj.

"Livija ni tatica!" — izpregovori tiho, toda odločno. "Livija ne prihaja k tebi, da ti kaj vzame, temveč da ti nekaj prinese!"

"A kaj bi to bilo?"

"Pomoč, ako je ne boš odbila!"

"Pomoč? Ne razumem te, devojka!"

Kozakinja stopi bližje in se ogleda po sobi. Potem pa zasepeta začuden Elizabeti:

"Bežite, — bežite iz te hiše! Slišala sem, da molite. Sedaj vem, da niste taki, kakršne so druge deklice v tej hiši."

"Govori jasneje deklica!", zakliče Elizabeta. "Povej mi vse, kar veš! Bolje je, da poznam prepad, kakor pa da ničesar sluteč, hodim po njegovem robu!"

"Ta hiša je harem grofa Orlova!" — vzklikne Livija.

Elizabeta je bila preveč nedolžna, da bi mogla popolnoma razumeti vsebino teh besed.

"Vedi torej, da se grof Orlov nikakor ne zadovoljuje s caričino ljubeznijo. V to hišo zapira vsako deklico ali ženo, ki se mu dopade. On ne prepušča lepotic slučajno, temveč za njega delajo po celi Rusiji agentje, ki mu dovažajo vedno novo blago. Vse one, ko so jih z zlato kupili in z goljufijo odpeljali, pripeljejo v to hišo. One devotke pa, ki nečejo prostovoljno tukaj ostati, zapirajo v sobe z rešetkami. In neko pride grof Orlov — —"

Elizabeta zakriči in se zgrudi na posteljo.

Kozakinja sede poleg nje, jo objame in pritisne na svoje grudi.